

राज्य शासकीय व अन्य कर्मचाऱ्यांना बाल संगोपन
रजा मंजूर करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.२५/सेवा-६
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : १५ डिसेंबर २०१८

वाचा : शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक : संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.२५/सेवा-६,
दिनांक २३.०७.२०१८.

प्रस्तावना ::

राज्य शासकीय व अन्य कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या मुलाच्या संगोपनासाठी बाल संगोपन रजा मंजूर करण्याबाबतचा शासन निर्णय वरीलप्रमाणे दिनांक २३.०७.२०१८ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे. सदर शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र.१(XVI) मध्ये नमूद केल्यानुसार, ज्या पुरुष वर्गीय शासकीय कर्मचाऱ्याची पत्नी असाध्य आजाराने अंथरुणास खिळलेली आहे, अशा पुरुष कर्मचाऱ्यास त्याच्या मुलाच्या बालसंगोपनाच्या प्रयोजनासाठी बाल संगोपन रजा अनुज्ञेय करण्यासाठी, पत्नीस कोणकोणते आजार असले पाहिजेत, तसेच अशा स्वरूपाचे आजार असल्याबाबत कोणकोणते निकष असावेत, याबाबतचा प्रस्ताव काही काळ, शासनाच्या विचाराधीन होता. सदर प्रकरणी सर्वसाकल्याने विचार करून, पुढीलप्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :

ज्या राज्य शासकीय पुरुष कर्मचारी, जिल्हा परिषदेचे शिक्षक व शिक्षकेतर पुरुष कर्मचारी, मान्यताप्राप्त व अनुदानित शैक्षणिक संस्थांच्या प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा, कृषि व बिगर कृषि विद्यापीठे व त्यांना संलग्न महाविद्यालयातील पूर्णकालिक शिक्षक व शिक्षकेतर पुरुष कर्मचारी यांची पत्नी विविध आजारपणाच्या कारणास्तव जेवढ्या कालावधीसाठी अंथरुणास खिळून राहिली आहे (Bed Ridden), अथवा त्यांची पत्नी मनोरुग्ण असल्यामुळे, जेवढ्या कालावधीसाठी बाल संगोपन करण्यास असमर्थ होत आहे(Incapacitated), तेवढ्या कालावधीचे वैद्यकीय अधीक्षक (जे.जे.रुग्णालय)/जिल्हा शल्य चिकित्सक (शहरी भागासाठी)/ जिल्हा आरोग्य अधिकारी (ग्रामीण भागासाठी) यांचेकडून संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्याने वैद्यकीय प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतर, संबंधित शासकीय पुरुष कर्मचाऱ्यास, तेवढ्या कालावधीची बाल संगोपन रजा अनुज्ञेय करण्यास, या शासन निर्णयान्वये मान्यता घेण्यात येते.

२. शासकीय कर्मचाऱ्याची पत्नी किती कालावधीसाठी आंतररुग्ण आहे (In-patient) आणि अंथरुणास खिळलेली आहे अथवा बालसंगोपन करण्यास असमर्थ आहे, हे पाहून प्रकरणपरत्वे तेवढ्या कालावधीची (१८० दिवसांच्या कमाल मर्यादेत), बाल संगोपन रजा संबंधित पुरुष शासकीय कर्मचाऱ्यास अनुज्ञेय राहणार आहे. तसेच बाल संगोपनासाठी पतीला रजा मंजूर झाल्यानंतर, रजा कालावधीत पत्नीचा मृत्यु झाल्यास, पतीला उर्वरित कालावधीची बाल संगोपन रजा १८० दिवसांच्या कमाल मर्यादेत अनुज्ञेय राहिल.
३. बाल संगोपन रजेबाबत शासन निर्णय, वित्त विभाग, दिनांक २३.०७.२०१८ मधील अटी व शर्ती या शासन निर्णयान्वये बाल संगोपन रजा घेणाऱ्या लाभार्थ्यांना लागू राहतील.
४. हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.
५. या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, १९८१ मध्ये आवश्यक त्या सुधारणा यथावकाश करण्यात येतील.
६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा सांकेतांक क्र. २०१८१२१५१५०१४१७२०५ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सोबत : विहित प्रपत्र

(श्री. दे. लोंढे)

अवर सचिव, वित्त विभाग

प्रति,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे सचिव.
३. मा. विरोधी पक्ष नेते, विधान सभा/विधान परिषद, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
४. सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
५. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. सर्व अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव व सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई.
८. महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर.
९. महालेखापाल-१ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.
१०. महालेखापाल-२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर.

११. महालेखापाल (वाणिज्य लेखा परीक्षा), मुंबई.
१२. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई.
१३. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१४. आयुक्त (शिक्षण), शिक्षण आयुक्तालय, पुणे.
१५. संचालक, शालेय शिक्षण (प्राथमिक) विभाग, पुणे.
१६. संचालक, शालेय शिक्षण (माध्यमिक) विभाग, पुणे.
१७. संचालक, उच्च शिक्षण विभाग, पुणे.
१८. संचालक, तंत्र शिक्षण विभाग, मुंबई.
१९. संचालक, व्यवसाय शिक्षण, मुंबई.
२०. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई.
२१. संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
२२. कुलगुरु/ कुलसचिव, कृषि विद्यापीठे/ बिगर कृषि विद्यापीठे.
२३. सर्व जिल्हा शल्य चिकित्सक.
२४. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
२५. प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई.
२६. प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई.
२७. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
२८. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
२९. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.
३०. मुख्य माहिती आयुक्त, मुंबई.
३१. आयुक्त, राज्य माहिती आयोग (सर्व).
३२. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, नवीन प्रशासकीय भवन, मंत्रालयासमोर, मुंबई-४०००३२.
३३. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
३४. विशेष आयुक्त, नवीन महाराष्ट्र सदन, कस्तुरबा गांधी मार्ग, के.जी.मार्ग,
नवी दिल्ली ११० ००१.
३५. मंत्रालयाच्या निरनिराळ्या विभागांच्या अधिन असलेल्या सर्व विभागांचे व कार्यालयांचे प्रमुख.
३६. सर्व विभागीय आयुक्त/ सर्व जिल्हाधिकारी.
३७. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
३८. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी.
३९. सर्व जिल्हयाचे वरिष्ठ लेखा परिक्षक (शिक्षण).
४०. संचालक, महानगरपालिका प्रशासन, मुंबई.

४१. बृहन्मुंबई महानगरपालिका, भविष्य निर्वाह निधी विभाग, प्रमुख लेखापाल यांचे कार्यालय, मुंबई.
४२. सर्व आयुक्त महानगरपालिका / सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषद.
४३. सर्व मंत्रालयीन विभाग.
४४. इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब
४५. गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई.
४६. भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी. ओ. बॅरेक नं.-१, योगक्षेम समोर, नरीमन पॉईंट, मुंबई ४०० ०२०.
४७. नॅशनॅलिस्ट काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरिमन पॉईंट.
४८. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई ४०० ०२८.
४९. बहुजन समाज पार्टी, डी-१ इन्सा हटमेंट, आज्ञाद मैदान, मुंबई ४०० ००१.
५०. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभवन, एस.व्ही. पटेल रोड, मुंबई ४०० ००४.
५१. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, (मार्क्सवादी), महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोबल मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई ४०० ०१३.
५२. वित्त विभागातील सर्व कार्यासने.
५३. निवडनस्ती (सेवा-६).

